

001	66	76	96	96	63	26	92	69	55	48	36	25	19	13	10	7	5	3	2	0
001	88	98	96	94	92	90	85	80	70	60	55	50	45	40	30	20	15	10	8	6

Maanantaina 22. heinäkuuta 2013

MAASEUDUN TULEVAISUUS

11

LUONTO JA YMPÄRISTÖ

Suomen ahmakanta ei ole tarpeeksi elinvoimainen metsästystä ajatellen.

TUTKIJ A ANNI KOSKELA, OULUN YLIOPISTO

Kirsi Nystedt myrkyttää kookkaimmat kurtturuuspensaat glyfosaatilla. Sitä suihkautetaan vain jokunen tippa lehtiin, joista myrkk y imeytyy juuriin asti tappaen lopulta koko kasvin. Pienemmät kasvustot lapioidaan ja vedetään maasta.

SAARA OLKKONEN

Piikikäs kurttturuusu levittäytyy hiekkarannoille tasaisena, tiheänä mattona. Pensaat kasvavat jopa puolitoista metriä korkeiksi.

Uhanalainen sinisiipisirkka ilmestyi heti hiekkarannalle, josta kurttturuusu hävitettiin.

RANTOJEN VALTAAJA

Sitkeä sissi

Kurttturuusu tai kurtttulehtiruusu (Rosa rugosa) kasvaa luonnontilaisena Japanissa, Kiinassa, Koreassa ja Venäjän Kaukoidässä. **Monivuotinen pensas** kasvaa 1–1,5 metriä korkeaksi. **Kestää paahdetta**, kuivuutta, kovaa tuulta, pakkasta, lunta, tiesuolaa ja voimakasta leikkausta. **Aasiassa lajia** on viljelty hajuveden raaka-aineeksi, teen hajustamiseen ja lääkingintätarkoituksiin. **Etelärannikon lisäksi** laji leviää jo Oulun korkeudella. Lähde Wikipedia, www.ymparisto.fi

Rannikolla taistellaan kurttturuusua vastaan

Ärhäkästi leviävä kurttturuusu on karannut pihoilta luontoon. Vaikeasti torjuttava kasvi valtaa hiekkarantoja tukahduttaen muun kasvillisuuden. Ruusun torjunta on hikistä puuhaa.

.....

HANKO (MT)
Näky on samaan aikaan kaunis ja lohduton. Niiliininpunainen ruusumatto peittää rantahietikon silmänkantamatto-miin. Kurttturuusu kukkii jopa

matalien rantamäntyjen juurel-la. Näky on varsin eksoottinen. Tutkija **Terhi Rytttäri** Suomen ympäristökeskuksesta (Syke) katsoo kasvustoa turhautuneena.

”Tämä osa rannasta raivattiin traktorilla viime kesänä”, hän viittilöi kohtaan, josta puskee taas sinnikkäästi ruusua. Kurttturuusun valtaamat ran-nat pitää kitkeä jopa useamman kerran kesässä, jos mieliä hävit-tää kasvin. Lisäksi on huolehdittava jälkihoidosta eli revittävä seu-raavana vuonna maahan jää-neistä juurenpätkeistä versovat kasvustot.

Sinisiipisirkka kiittää
Toisella puolella niemenkärkeä on lohdullisempi maisema. Siel-

lä torjuntapartio on onnistunut nitistämään kurttturuusun tois-taiseksi. Rannalle on palannut koto-peräistä lajistoa, kuten ranta-vehnää. Sen katveessa viihtyy myös uhanalainen sinisiipisirk-ka. Alueelta on bongattu myös uhanalainen rantakasvi otaki-lokki. Hangossa kurttturuusua kit-kee Suomen luonnonsuojelu-liiton vetämän työllistämis-projektin seitsenhenkinen tiimi. Ryhmä urakoi koko kesän sekä kurttturuusun että muiden

luonnonhoitotöiden parissa. Palkkatuki ohjautuu elykeskuk-sen kautta.

Levinnyt laajalle
Jos kurttturuususta halutaan eroon, on varustauduttava valtavaan torjuntaurakkaan. Vieraslaji on levinnyt koko Suo-menlahden rannikolle. ”Sitä alkaa olla melkein jo-kaisella hiekkasaarella”, Rytttäri harmittelee. Kaikkein isoimmat ja sit-keimmät kasvustot myrky-tetään glyfosaatilla. Rytttärin mukaan Syke suhtautuu myrk-

» Kurttturuusua alkaa olla melkein jokaisella hiekkasaarella.«

TERHI RYTTÄRI

Helsingin Kallahdenniemellä on kokeiltu menestyksekkäästi kurttturuusujen näännytystä. Menetelmässä kaikki ruusu-pensaan uudet, vihreät versot katkaistaan pois monena vuon-na peräkkäin. Lopulta koko puska kuolee juurineen. Ohje kurttturuusun luonnon-mukaiseen torjuntaan on Face-bookin Puutarhakarkulaiset kuriin -sivulla.

Talkootyö kannattaa
Rytttäri kannustaa kansalai-sia vieraslajitalkoisiin, mutta muistuttaa, ettei kasvustoja saa

hävittää ilman maanomistajan lupaa. Lisäksi on huolehdittava, ettei sekoita kurttturuusua kotoperäiseen orjanruusuun, joka viihtyy metsäaukeilla, lai-dunmailla ja umpeen kasvavilla niityillä. Paluumatkalla Hangosta huo-mio kiinnittyi kurttturuusuistu-tuksiin teiden penkereillä, aidan virkaa toimittamassa, puistoissa ja pihoihla. Kurttturuusu rönsyilee kaik-kialla valmiina leviämään lintu-jen mukana kohti rannikko-a. **KATJA KOLJONEN**

MT:n kummitaimen Oula nousi Oulankajokeen

MORTEN STICKLER

Maaseudun Tulevaisuuden kummitaimen Oula on Oulankajoessa Suomen puolella. Ensin kala käväisi Kitkajoen suulla. Oula-taimen rekisteröityi aamuyöllä 9. heinäkuuta en-sin Kitkajoen suulla olevaan vastaanottimeen. Yllättäen se palasi takaisin ja saman päivän iltana lähti nousemaan Oulankajokea pitkin syvenmälle Suomeen. Oula on yksi tutkijoiden Olanga-joesta pyydystämistä taimenista. Tänä kesänä saatiin viiden viikon harjoittelujakson aikana rysästä 134 taimenta. Niistä 102 sai selkäänsä muovimerkin. Radiolähetin laitettiin 24 kalan vatsaan. Ensi vuonna tutkijat pyy-dystävät taimenia koko kesän. Tarkoitus on selvittää, missä joessa kalat kutevat ja kuinka ne selviävät hengissä. Suomen puolella vaihtoehdot ovat joko Oulanka-, Kuusinki-tai Kitkajoki.

Pisin aika Venäjällä
Taimenet viettävät suurim-man osan elämästään Venäjän puolella suurissa järviissä. Kun ne saavuttavat noin 60 sentin pituuden, vaellusvietti saa ne lähtemään kudulle synnyinjo-kiaan kohti. Matkalla on kovia koskia ja kalastajien pyydyksiä. Vallitsevan käsityksen mu-kaan Venäjän puolen Pääjärven verkkopyynti on taimenten suu-rin uhka. Suomalais-venäläinen kaksivuotinen tutkimushanke antaa toivottavasti lisätietoa myös

Maaseudun Tulevaisuuden nimikkokala Oula lähti Venäjältä kohti Suomea 1. heinäkuuta. Se ui 50 kilometrin matkan rajalle reilussa viikossa. Oula on saman kokoinen kuin kuvan kojamo.

Pääjärven verkkopyynnin vai-kutuksesta kahden valtakunnan alueella asuvaan taimenkan-taan. Oulan ja muiden tutkimus-taimenten vaiheita voi seurata myös Metsähallituksen ylläpitä-mällä sivustolla www.oulangan-taimen.fi. **Oula-nimestä neljä ehdotusta**
Oula-nimeä Maaseudun Tulevaisuuden kummitaimenelle

ehdotti neljä lukijaa. Kaikkiaan nimiehdotuksia tuli tasan 50. Kummitaimen pyydystettiin rysällä Venäjän puolelta 1. hei-näkuuta. Suomalais-venäläinen tutki-jaryhmä punnitsi kalan painoksi 4150 grammaa. Pituudeksi mi-tattiin 70 senttiä. Oula merkattiin selkävän juureen kiinnitetyllä muovisella Carlin-merkillä, jossa on tunnus VZ 0120. Lisäksi sen vatsaan laitettiin

radiolähetin, jonka uskotaan antavan signaalia 900 vuoro-kauden ajan. Kummitaimen vapautettiin jokeen ja se lähti uimaan koh-ti Suomea. Merkintäpaikalta rajalle on matkaa noin 50 kilo-metriä. Seuraamme Oulan taivallusta niin kauan kuin lähetin siitä tie-toja antaa. Toimitus kiittää kaikkia ni-miehdotuksen lähettäjiä. **REIJO VESTERINEN**

YMPÄRISTÖSTÄ LYHYESTI

Tutkija ei sallisi ahman metsästystä

Suomen ahmakanta ei ole tarpeeksi elinvoimainen metsästystä ajatellen, arvioi Oulun yliopiston tutkija **Anni Koskela**. Kanta on paitsi pieni myös eristäytynyt. Lisäksi ahma on hidas lisääntyjä. Maa- ja metsätalousministeriö kaavailee ahman täysrauhoituk-sen purkua suurten porotuhojen vuoksi.

Merikotkilla paljon poikasia

Merikotkien suojelutyö sai hienon palkinnon 40-vuotisen toiminnan juhluvuonna. WWF:n merikotkatyöryhmän jäsenet havaitsivat 256 pesää, joista varttui 410 poikasta.

Jättiputket polttolaitokselle

Jäteyhtiöt Ekokem ja Veikko Lehti Oy ovat mukana vieras-kasvilajien torjunnassa Satakunnan alueella. Veikko Lehti ottaa vastaan syyskuun puoliväliin saakka maksutta jättiputki- ja jättipalsamijätettä Porissa, mistä jäte toimitetaan Ekokemille hävittettäväksi.

Elohopealamput testissä

Turvallisuus- ja kemikaali-virasto (Tukes) tutki keväällä kymmenen energiansäätö-lampun elohopeapitoisuudet. Yhdessäkään ei ylittynyt suurin sallittu 2,5 milligramman pitoisuus. Lämmenneessä lampussa elohopea höyrystyy. Rikkoutuessa suurin osa siitä jää lasin pintaan.

www.maaseuduntulevaisuus.fi

Maaseudun Tulevaisuutta voi nyt lukea...

- painettuna lehtenä
- näköislehtenä verkossa
- mobiilisti lukulaudalla **lukulauta.mt1.fi**
- mobiilisti puhelimella **m.mt1.fi**

Lue lisää eduista Maaseudun Tulevaisuuden nettisivuilta. Tee uusi kestotilaus tai vaihda määräaikainen kestotilaukseksi osoitteessa www.maaseuduntulevaisuus.fi/kestotilaus tai soita 020 413 2277.

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Suomen 2. luetuin päivälehti